ด่วนมาก

ที่ นร ๑๒๐๘/๘๕

สำนักงาน ก.พ.ร.
ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จัดทำคำรับรองการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และส่งรายงานผลการปฏิบัติงานรอบ ๑๒ เดือน ไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ขอส่งรายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติงานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาเพื่อพิจารณา และแจ้งยืนยันไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. ภายใน ๑๐ วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือนี้ เพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนต่อไป ทั้งนี้ หากพ้นกำหนด จะถือว่าองค์การมหาชนให้การเห็นชอบรายงานการประเมินผลดังกล่าว รายละเอียดปรากฏดังที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งให้คณะกรรมการองค์การมหาชนทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายนครเขตต์ สุทธปรีดา)
รองเลขาธิการ ก.พ.ร.
ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.

กองกิจการองค์การมหาชนและหน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่น
โทร ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๖๗
โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๑๐

รายงานการประเมินผลตามคำรับรองการปฏิบัติงานของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

1. ข้อมูลพื้นฐาน

1.1 ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีเป้าหมายในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานการศึกษา โดยสถานศึกษาทุกแห่งจะได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้งในทุก ๆ 5 ปี การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจและให้หลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน อันก่อให้เกิดคุณูปการอย่างใหญ่หลวงต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการยกระดับศักยภาพการแข่งขันของประเทศไทยในสังคมโลก

1.2 วัตถุประสงค์การจัดตั้ง

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) กำหนดวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ไว้ดังนี้

มาตรา 7 ให้สำนักงานมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา 8 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่หลักดังนี้

(1) พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก กำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

(2) พัฒนามาตรฐานและเกณฑ์สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก

(3) ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก

(4) กำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกที่ดำเนินการโดยผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งให้การรับรองมาตรฐาน ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานอาจดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเองก็ได้

(5) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมและสนับสนุนให้องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพหรือวิชาการ เข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ

(6) เสนอรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และสำนักงบประมาณ เพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

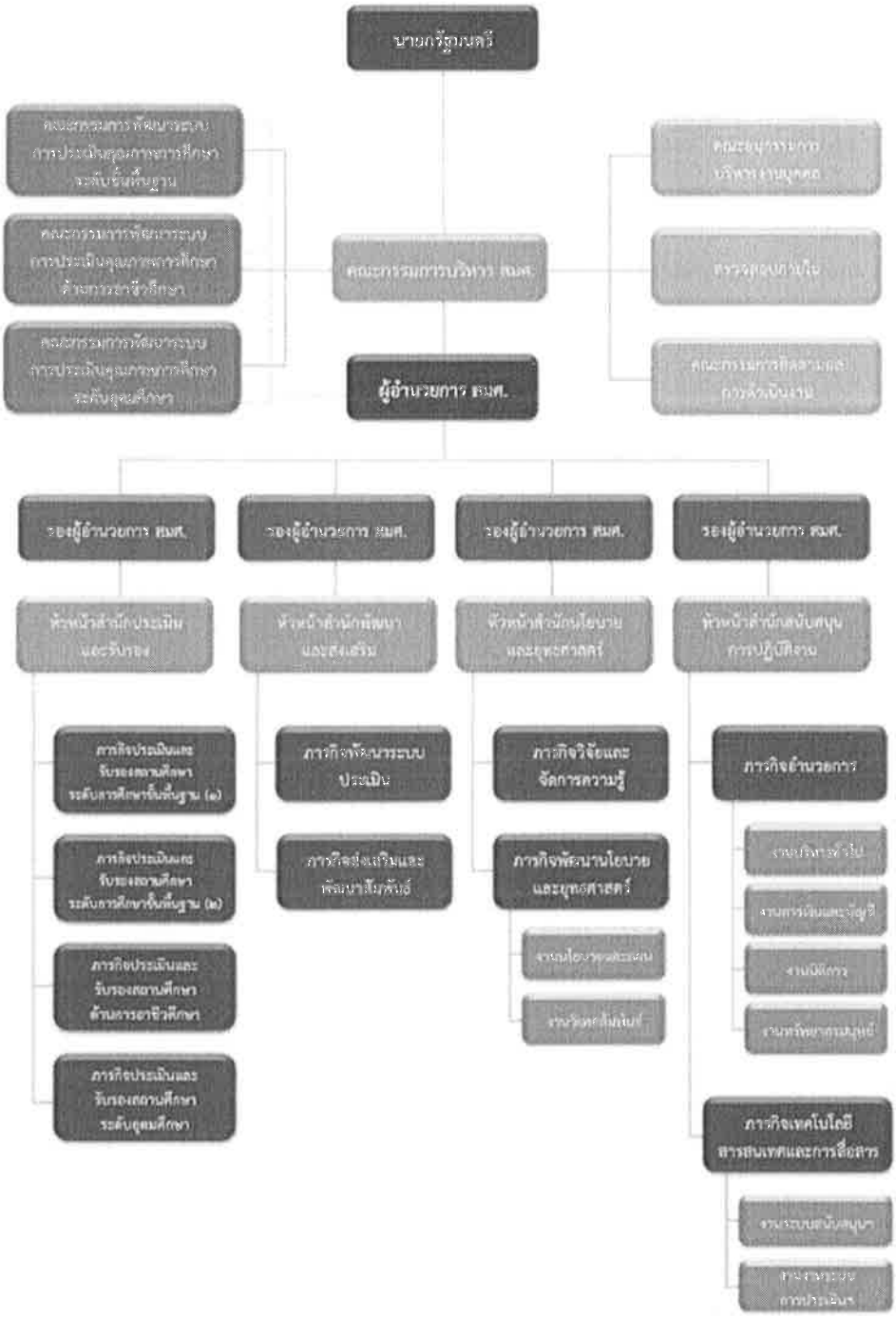
1.3 รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกา : นายกรัฐมนตรี

1.4 ผู้อำนวยการ : ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์ (ถึงวันที่ 15 พฤษภาคม 2559)
ดร.คมศร วงษ์รักษา (รักษาการแทนผู้อำนวยการ สมศ. ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ 23/2559 ลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2559)

1.5 รายชื่อคณะกรรมการฯ

คณะกรรมการ	ตำแหน่ง
1. ประธานกรรมการบริหาร สมศ. (ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.มณฑล สงวนเสริมศรี)	ประธานกรรมการ
2. ประธานกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา (รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ชิตพงศ์)	กรรมการ
3. ประธานกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ดร.สมเกียรติ ชอบผล) (ถึงวันที่ 23 มิ.ย. 59) (ผศ.ดร.จักรพันธ์ พรนิมิต) (14 ก.ย. 59 – 13 ก.ย. 62)	กรรมการ
4. ประธานกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการอาชีวศึกษา (ศาสตราจารย์ ดร.ธีรวุฒิ บุณยโสภณ) (ถึงวันที่ 23 มิถุนายน 2559) (อยู่ระหว่างการสรรหา)	กรรมการ
5. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (รองศาสตราจารย์ นายแพทย์กำจร ตติยกวี)	กรรมการ
6. นางเพ็ชราภรณ์ วัชรพล สนิทวงศ์ ณ อยุธยา	กรรมการ
7. นายเลอศักดิ์ จุลเทศ	กรรมการ
8. นางวัลลิยา ปังศรีวงศ์	กรรมการ
9. ดร.สมบัติ สุวรรณพิทักษ์	กรรมการ
10.นายอรรถพล ใหญ่สว่าง	กรรมการ
11.ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา	กรรมการและเลขานุการ

1.6 โครงสร้างและอัตรากำลัง

อัตรากำลัง 81 อัตรา (ไม่รวมผู้อำนวยการ)

1.7 เงินงบประมาณที่ได้รับ (เงินอุดหนุน) 754.01 ล้านบาท

1.8 วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์

วิสัยทัศน์

"คงความเชี่ยวชาญขององค์กร เพิ่มความเชื่อมั่นของประชาคม สร้างความเชื่อใจให้ประชาชน"

พันธกิจ

ประเมินคุณภาพและรับรองมาตรฐานการจัดการศึกษา

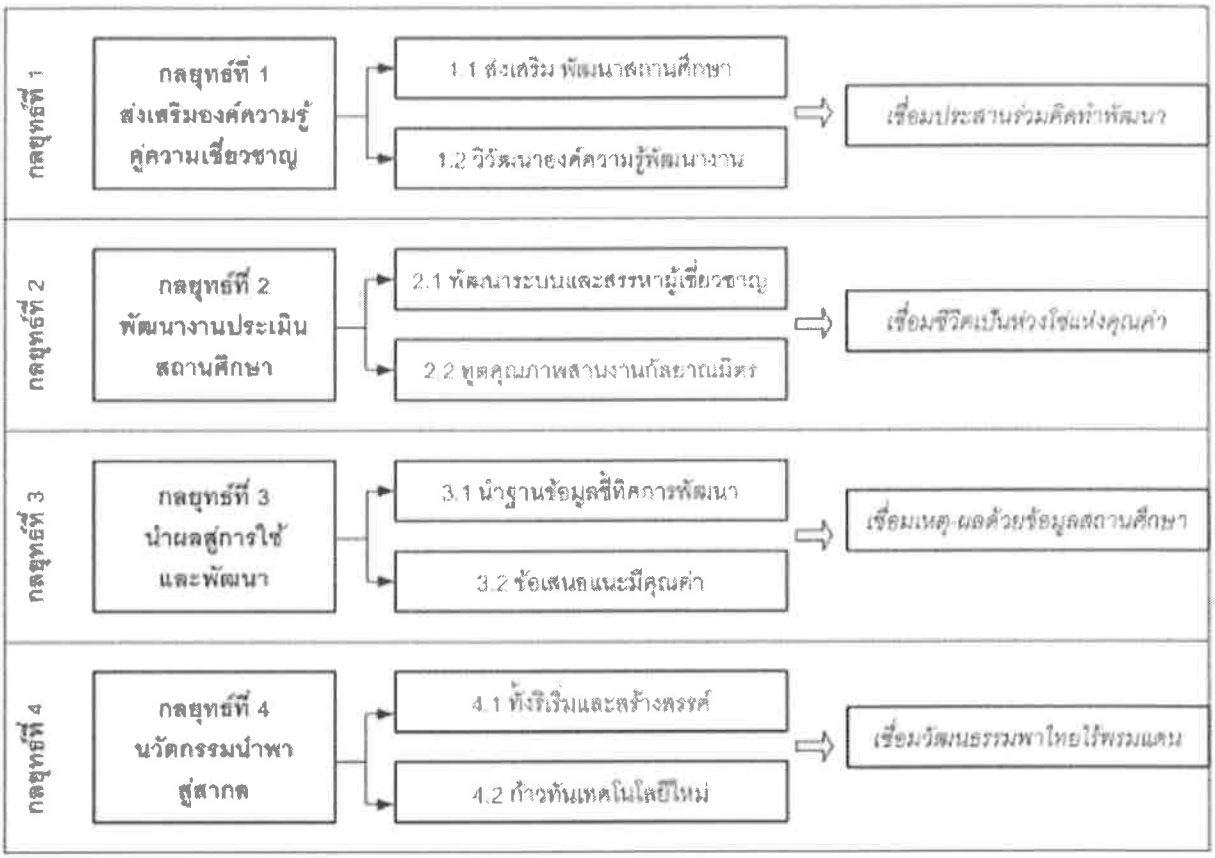
ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมให้สถานศึกษาพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก ส่งเสริมและพัฒนาให้สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในและพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เรื่องการประกันคุณภาพ และผลการประเมินคุณภาพภายนอกต่อหน่วยงานให้ภาคีและสาธารณะ และรายงานผลประเมินคุณภาพภายนอกต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา พัฒนาระบบประเมิน สรรหาและพัฒนาผู้ประเมิน ทำการประเมินอย่างน้อย 1 ครั้งในรอบ 5 ปี พัฒนาวิทยากรแกนนำ บุคลากร และพัฒนาวิชาชีพนักประเมินคุณภาพการศึกษาโดยทำงานแบบเครือข่ายบุคคลและองค์กร ทั้งในและต่างประเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การนำผลไปใช้ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน สถานศึกษา และระบบการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ โดยการวาง "ระบบจัดการคุณภาพ" ให้เชื่อมโยงกับการประเมินและรับรองมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนทั้งในและนอกระบบสถานศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้มีงานวิจัยและส่งเสริมระบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ

กลยุทธ์ "การทำงานร่วมกัน"

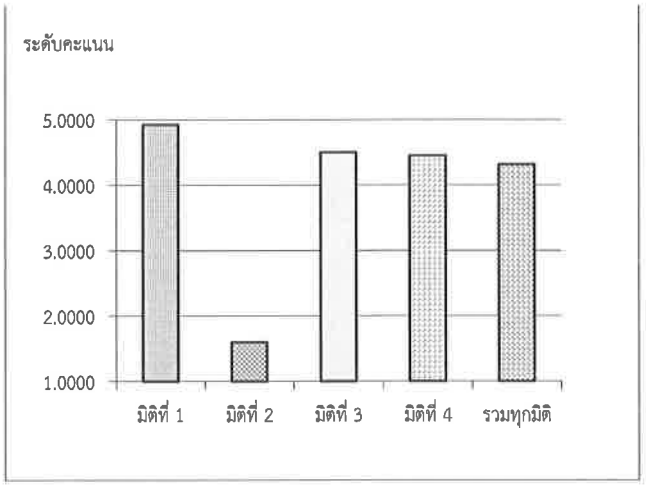

2. สรุปผลในภาพรวม

การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาระบบและตัวบ่งชี้รอบสี่ ซึ่งอยู่ในช่วงระยะเวลาการประสานงานระหว่าง สมศ.กับกระทรวงศึกษาธิการ จึงส่งผลให้มีการยกเลิกตัวชี้วัด 1.2 ระดับความสำเร็จในการดำเนินตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 น้ำหนักร้อยละ 24 และ ปรับผลการดำเนินงานในตัวชี้วัด 3.1 ร้อยละของการเบิกจ่ายตามแผนการใช้จ่ายเงิน ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการจริง ส่งผลให้น้ำหนักโดยรวม เป็น ร้อยละ 76

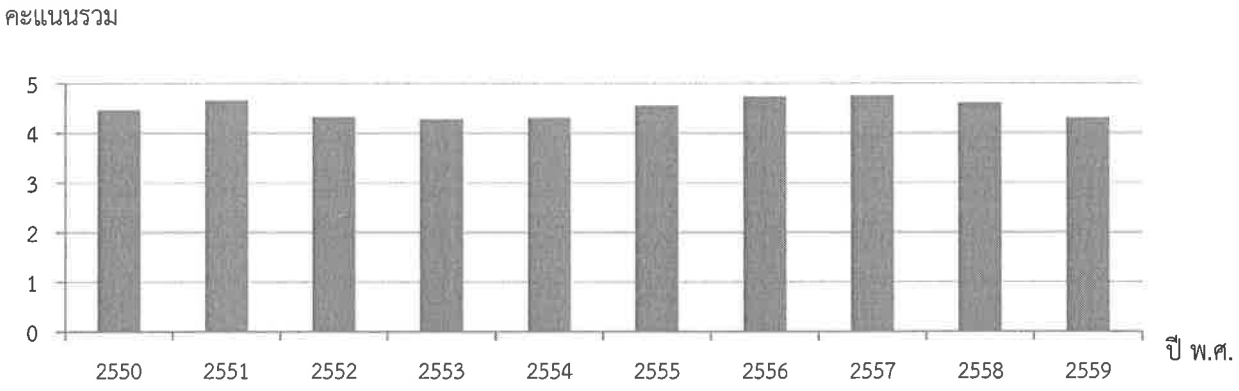
2.1 ตารางสรุปคะแนนผลการประเมินการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติงานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

ผลประเมินแยกตามมิติ		น้ำหนัก	ผลคะแนน
มิติที่ 1	ประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน	36%	4.9306
มิติที่ 2	คุณภาพการให้บริการ	10%	1.6000
มิติที่ 3	ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน	15%	4.4998
มิติที่ 4	การกำกับดูแลกิจการ	15%	4.4476
รวมทุกมิติ		76%	4.3120

2.2 ตารางเปรียบเทียบผลการประเมินรายปีของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550-2559

คะแนน พ.ศ.	มิติที่ 1	มิติที่ 2	มิติที่ 3	มิติที่ 4	รวม
2550	4.3720	4.1122	5.0000	4.7600	4.4681
2551	4.7175	4.4000	4.5000	4.7107	4.6623
2552	4.7880	3.4356	3.5000	3.8030	4.3269
2553	4.6915	3.3040	3.6667	4.2083	4.2879
2554	4.3893	4.1040	3.8000	4.4700	4.3180
2555	4.6733	3.1520	4.7660	4.8200	4.5598
2556	4.6929	4.7173	4.6501	4.9926	4.7372
2557	4.8143	3.9988	5.0000	5.0000	4.7584
2558	4.8129	3.5671	5.0000	4.8444	4.6107
2559	4.9306	1.6000	4.4998	4.4476	4.3120

ตารางสรุปคะแนนผลการประเมินการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติงานของ
สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน		หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน		
				1	2	3	4	5	ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
มิติที่ 1 มิติด้านประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน			36							4.9306	
1.1	ระดับความสำเร็จตาม Roadmap เพื่อพัฒนาระบบประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา	ระดับ									
	1.1.1 การพัฒนาระบบประเมินคุณภาพภายนอก	ระดับ	10	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.6579
	1.1.2 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก	ระดับ	5	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.3289
	1.1.3 การรับรองผู้ประเมินภายนอก	ระดับ	5	1	2	3	4	5	4.5000	4.5000	0.2961
	1.1.4จำนวนข้อสรุปที่ได้จากการศึกษาวิจัยระบบประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทั้ง 3 รอบ ที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระบบประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาในครั้งต่อไป	จำนวน	16	1	2	3	4	5	8	5.0000	1.0526
1.2	ระดับความสำเร็จในการดำเนินตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559										
	1.2.1 ร้อยละของสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกและได้รับการตรวจอ่านรายงานฯ จากผู้ประเมินอภิมาน	ร้อยละ		80	90	100	100*	100**	ยกเลิกตัวชี้วัด		
	1.2.2 ระดับคุณภาพของรายงานที่ได้รับการประเมินจากผู้ประเมินอภิมาน	ร้อยละ		80	90	100	100*	100**	ยกเลิกตัวชี้วัด		
มิติที่ 2 มิติด้านคุณภาพการให้บริการ			10							1.6000	
2.1	ระดับความสำเร็จของการสำรวจความพึงพอใจและพัฒนาการให้บริการ	ระดับ	10	1	2	3	4	5	1.60	1.6000	0.2105
มิติที่ 3 มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน			15							4.4998	
3.1	ร้อยละของการเบิกจ่ายตามแผนการใช้จ่ายเงิน	ร้อยละ	3	80	85	90	95	100	94.16	3.8321	0.1513
3.2	ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงานขององค์การมหาชน										
	3.2.1 ด้านไฟฟ้า	ระดับ	1	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.0658
	3.2.2 ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง	ระดับ	1	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.0658
3.3	การประหยัดน้ำ	ระดับ	2	1	2	3	4	5	3	3.0000	0.0789
3.4	ระดับความสำเร็จในการพัฒนาประสิทธิภาพระบบสารสนเทศ	ระดับ	8	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.5263
มิติที่ 4 มิติด้านการกำกับดูแลกิจการและการพัฒนาองค์การ			15							4.4476	
4.1	ระดับความสำเร็จของการพัฒนาด้านการกำกับดูแลกิจการ	ระดับ	10	1	2	3	4	5	4.6714	4.6714	0.6147
4.2	ระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงาน	ระดับ	5	1	2	3	4	5	4 ร้อยละ 79.55	4.0000	0.2632
		น้ำหนักรวม	76							ค่าคะแนนที่ได้	4.3120

หมายเหตุ : * มติคณะอนุกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน ในการประชุมครั้งที่ 5/2559 เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 เห็นชอบให้ยกเลิกตัวชี้วัด เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายรัฐบาลส่งผลกระทบรุนแรงต่อการดำเนินการ

3. ผลการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

3.1 มิติที่ 1 ด้านประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน (น้ำหนักร้อยละ 36) ค่าคะแนนที่ได้ 4.9306

สมศ.สามารถดำเนินการตาม Roadmap เพื่อพัฒนาระบบประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ในประเด็นต่าง ๆ 4 ประเด็น ดังนี้

1. การพัฒนาระบบประเมินคุณภาพภายนอก : สมศ. สรุปผลการศึกษาทบทวนและบทเรียนเกี่ยวกับระบบและกระบวนการประเมินคุณภาพจากประสบการณ์การประเมินรอบ 1-3 เสนอต่อคณะกรรมการเห็นชอบจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับรายงานผลสรุปการพัฒนาระบบประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา โดยระบุ ตัวชี้วัดความสำเร็จที่สะท้อนการดำเนินงานผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบในการปฏิบัติการในระยะสั้น และระยะยาว และสามารถดำเนินงานได้ครบถ้วน พร้อมสรุปผลการดำเนินงานระบุปัญหา อุปสรรค เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานการพัฒนาระบบประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับการดำเนินงานในปีต่อไป

2. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก : สมศ.ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น เพื่อทราบถึงความต้องการด้านสารสนเทศสถานศึกษา รวมทั้งพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประเมินสถานศึกษา ทั้งด้านระบบฮาร์ดแวร์ ด้านระบบซอฟต์แวร์/แอพพลิเคชั่น และจัดส่งไฟล์รายงานประเมินตนเอง (SAR) ผ่านทางระบบ AQA ชื่อผู้ใช้งาน (Username) รหัสผ่าน (Password) และคู่มือการใช้งานระบบฯ ไปให้สถานศึกษาทุกแห่ง (ร้อยละ 100) คือ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 8,119 แห่ง ด้านการอาชีวศึกษา จำนวน 176 แห่งและระดับอุดมศึกษา จำนวน 70 แห่ง นอกจากนี้ สมศ. ได้จัดเตรียม ทีมเจ้าหน้าที่ (Call Center) จำนวน 2 คน เพื่อตอบคำถามและแก้ไขปัญหาการใช้งานของสถานศึกษาอีกด้วย

3. การรับรองผู้ประเมินภายนอก : สมศ.ทบทวนและกำหนดคุณสมบัติผู้ประเมินภายนอก เพื่อนำเสนอคณะกรรมการบริหารเห็นชอบ และได้มีการสรรหาผู้ประเมินภายนอกครบถ้วนตามคุณสมบัติที่กำหนด แต่อย่างไรก็ตามยังไม่สามารถอบรมให้แก่ผู้ประเมินได้เนื่องจากตัวบ่งชี้อยู่ระหว่างการพัฒนา

4. การศึกษาวิจัยระบบประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา : สมศ.มีการศึกษาวิจัย ทั้งหมด 8 ประเด็น ดังนี้

1. ผลสรุปการประเมินคุณภาพสถานศึกษาทั้งสามรอบแยกตามกลุ่มประเภท
2. แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาจากรอบที่หนึ่งถึงรอบที่สาม :
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษาไทย (สถานที่ตั้ง ขนาดสถานศึกษา จำนวนผู้สอน ฯลฯ)
4. จุดอ่อนหรือข้อจำกัดของสถานศึกษาซึ่งยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา
5. จำนวน/กลุ่มสถานศึกษาที่ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพ
6. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด
7. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการเพื่อประเมินสถานศึกษาที่ผ่านระดับมาตรฐานคุณภาพระดับสูง
8. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการเพื่อประเมินสถานศึกษาที่ยังไม่มีระดับคุณภาพมาตรฐาน

สำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ ด้านการพัฒนาผู้ประเมินภายนอก เช่น การกำหนดคุณสมบัติ หลักสูตร เป็นต้น ด้านการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก เช่น นำแนวโน้มการเปลี่ยนสถานศึกษาเป็นตัวกำหนดระยะวันในการเข้าตรวจเยี่ยม นำปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของสถานศึกษาไทย (สถานที่ตั้ง ขนาด สถานศึกษา จำนวนผู้สอน) และจุดอ่อนหรือข้อจำกัดของสถานศึกษาที่ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐาน มากำหนดเกณฑ์การขอรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ปรับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (ประชุมรับฟังการรายงาน ซักถาม สัมภาษณ์ผู้เรียน สังเกต) เพื่อไม่สร้างภาระให้ครูกับสถานศึกษา เป็นต้น

3.2 มิติที่ 2 ด้านคุณภาพการให้บริการ (น้ำหนักร้อยละ10) ค่าคะแนนที่ได้ 1.6000

3.2.1 การสำรวจความพึงพอใจในปี 2559 สมศ. ได้จัดจ้างให้สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์สำรวจความพึงพอใจและความเชื่อมันของผู้รับบริการด้านการประเมินคุณภาพภายนอก โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้รับบริหารด้านการประเมินคุณภาพภายนอกทั้งทางตรงและทางอ้อม จำนวน 5 กลุ่ม ได้แก่ 1. ผู้เรียน (นักเรียน นิสิต นักศึกษา) 2. ครู/อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา 3. ผู้บริหารทางการศึกษา 4. ผู้ปกครอง และ 5. สถานประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต ที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก รอบสอง และรอบสาม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จาก สมศ. ทั้งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษาใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random sampling) จำนวนทั้งสิ้น 3,302 คน นอกจากนี้ มีการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวแทนจำนวน 5 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน รวมจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 20 คน ได้แก่ กลุ่มหน่วยงานต้นสังกัด กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มแกนนำสถานศึกษา โครงการ “1 ช่วย 9” ภาคเอกชน และกลุ่มผู้ประเมินภายนอก เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำแนวทางการพัฒนาดำเนินงานและการให้บริการการประเมินคุณภาพนอกรอบสี่

จากตาราง พบว่า ผู้รับบริการทั้ง 5 กลุ่มมีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานด้านการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. อยู่ในระดับ “มาก” โดยผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษามีผลความพึงพอใจคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 73

กลุ่มผู้รับบริการ	จำนวนตัวอย่าง (คน)	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ	ค่าร้อยละ
1. ผู้เรียน (นักเรียน นิสิต นักศึกษา)	986	4.07	0.58	มาก	81.40
2. ครู/อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	748	3.61	0.76	มาก	72.20
3. ผู้บริหารสถานศึกษา	980	3.65	0.68	มาก	73.00
4. ผู้ปกครอง	102	3.89	0.66	มาก	77.80
5. สถานประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต	486	3.89	0.64	มาก	77.80
ภาพรวม	3,302	3.82	0.66	มาก	76.44

สำหรับข้อเสนอแนะจากการสำรวจความพึงพอใจและพัฒนาการให้บริการในการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มีดังนี้

ระยะสั้น : ควรจัดอบรมเรื่องการประเมินคุณภาพภายนอกให้แก่สถานศึกษา เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและปรับปรุงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพภายนอกให้เป็นปัจจุบันและทันสมัย การคัดเลือกผู้ประเมิน สมศ. ต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพผู้ประเมินภายนอกเป็นอันดับแรก โดยสมศ. ต้องกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้ประเมินอย่างชัดเจน เป็นต้น

ระยะยาว : สมศ. ต้องพัฒนาตัวบ่งชี้เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา มีการศึกษามาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกของประเทศต่างๆ เพื่อนำมาพัฒนาตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกที่เหมาะสมกับการประเมินคุณภาพภายนอกของประเทศไทย ต้องมีระบบที่สามารถให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะแก่สถานศึกษาที่ยังไม่มีความพร้อมในการเข้ารับการประเมินและสถานศึกษาที่ผลการประเมินต่ำให้สามารถพัฒนามาตรฐานสถานศึกษาให้สูงขึ้นได้ เป็นต้น

(* ที่มา : โครงการสำรวจความพึงพอใจและพัฒนาการให้บริการในการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยศูนย์สำรวจความคิดเห็น "นิด้าโพล" สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์)

ทั้งนี้ สมศ. มีการวิเคราะห์ผลสำรวจความพึงพอใจเพื่อพัฒนาการให้บริการ ประจำปีงบประมาณ 2558 พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการปรับปรุงงานตามผลสำรวจ และเสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาเห็นชอบ รวมทั้งนำเสนอวิธีการสำรวจและแบบสอบถาม เพื่อรับทราบและให้ความเห็น ซึ่งผลการสำรวจความพึงพอใจพบว่า มีระดับคะแนนความพึงพอใจผู้บริหารสถานศึกษา ตามเงื่อนไขตัวชี้วัด ที่ร้อยละ 73.00 ผลการดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้ในคำรับรองการปฏิบัติงาน ค่าคะแนนที่ได้ 1.6000

3.3 มิติที่ 3 ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน (น้ำหนักร้อยละ 15) ค่าคะแนนที่ได้ 4.4998

3.3.1 การเบิกจ่ายงบประมาณ : งบประมาณที่สำนักงบประมาณเห็นชอบให้ สมศ.ดำเนินการตามแผนการปฏิบัติการและแผนการใช้จ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน 754 ล้านบาท มีงบดำเนินการต่อจำนวน 38 ล้านบาท และมีงบตั้งเพิ่ม 35 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น 818 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม งบประมาณส่วนใหญ่เป็นงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้รอบที่ 4 ซึ่งอยู่ระหว่างพัฒนา จึงคงเหลืองบประมาณทั้งสิ้น 139 ล้านบาท โดย สมศ. มีรายจ่ายจริง จำนวน 118 ล้านบาท และภาระผูกพัน 11 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น 129 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 94.16 ค่าคะแนนที่ได้ 3.8321

3.3.2 การดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงานขององค์การมหาชน: การประเมินผลพิจารณาจากความสำเร็จของการดำเนินงานมี 2 ประเด็น ดังต่อไปนี้

3.3.2.1 ด้านไฟฟ้า: ได้ผลการประเมินจากหน่วยงานเจ้าภาพอยู่ที่ 5.0000 คะแนน

3.3.2.2 ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง: ได้ผลการประเมินจากหน่วยงานเจ้าภาพอยู่ที่ 5.0000 คะแนน

3.3.3 การประหยัดน้ำ: ได้ผลการประเมินจากหน่วยงานเจ้าภาพอยู่ที่ 3.0000 คะแนน

3.3.4 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศ สมศ.ดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศ ในปีงบประมาณ 2559 จำนวน 7 ระบบ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) ย้าย (Migrate) ระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการประเมิน (Automated QA) และระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลจากระบบเดิมไปสู่ระบบใหม่เสร็จสิ้น
(2) วิเคราะห์และปรับปรุงผังกระบวนงาน (Workflow) สำหรับการใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการประเมิน (Automated QA) รอบสี่เสร็จสิ้น
(3) ปรับปรุงและพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการประเมิน (Automated QA) เป็นไปตามประเด็นที่กำหนด
(4) ย้ายอุปกรณ์และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการปฏิบัติงาน
(5) ปรับปรุงระบบโทรศัพท์ อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์สำหรับห้องประชุม และระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) เสร็จสิ้น
(6) จัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ 5 รายการตามแผนจัดซื้อจัดจ้างปีงบประมาณ พ.ศ.2559 ประกอบด้วย
    1) เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (4 รายการ)
    2) เครื่องคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ (30 เครื่อง)
    3) เครื่องพิมพ์เอกสารแบบเลเซอร์ (3 เครื่อง)
    4) เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก (1 เครื่อง) และแท็บเล็ต (8 เครื่อง)
    5) External Hard disk (25 ชุด)
(7) อบรมการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ให้แก่ผู้ใช้งานเป็นไปตามแผนงานที่กำหนด

โดยทั้ง 7 ระบบสามารถดำเนินงานกิจกรรมได้ครบถ้วนได้ตามเป้าหมายและระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก(Automated QA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 และรายงานสรุปผลการบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลและคอมพิวเตอร์และการพัฒนาระบบแอปพลิเคชันสำนักงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 ตามแผนงานที่กำหนดไว้

นอกจากนี้ได้รายงานผลความสำเร็จในการพัฒนาระบบสารสนเทศและความคุ้มค่าทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ การลดขั้นตอนและลดระยะเวลาการทำงาน การประหยัดงบประมาณ เป็นต้น ซึ่งผลการปฏิบัติงานดังกล่าวสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในคำรับรองการปฏิบัติงานมาก ค่าคะแนนที่ได้ 5.0000

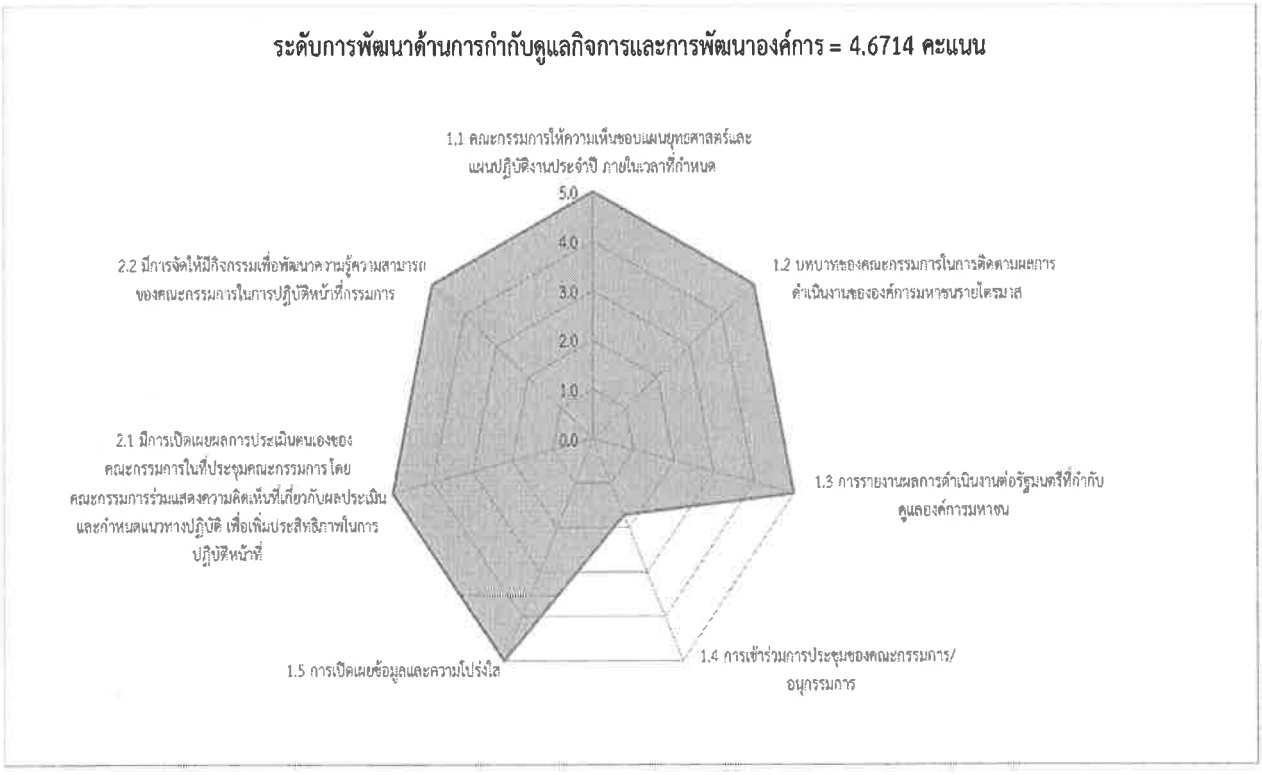
3.4 มิติที่ 4 ด้านการกำกับดูแลกิจการและการพัฒนาองค์การ (น้ำหนักร้อยละ 15) ค่าคะแนนที่ได้ 4.4476

3.4.1 ด้านการกำกับดูแลกิจการ

การประเมินระดับการพัฒนาด้านการกำกับดูแลกิจการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างมากของการประเมินผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติงานขององค์การมหาชน ผลการประเมินจะแสดงให้เห็นว่าองค์การสามารถเติบโตอย่างยั่งยืน ได้รับการวางรากฐานให้มีศักยภาพในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม มิใช่เพื่อการบรรลุเป้าหมายระยะสั้นเท่านั้นโดยให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและการกำกับดูแลตนเองที่ดี โดยพิจารณาจากกระบวนการส่งเสริมให้มีการกำกับดูแลที่ดีและการสนับสนุนให้คณะกรรมการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างครบถ้วนและมีประสิทธิผล

ผลการดำเนินงานของ สมศ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 อยู่ที่ค่าคะแนน 4.6714 จำแนกตามประเด็นการประเมินผลย่อย ได้ดังนี้

ประเด็นการประเมิน	น้ำหนัก	ผลประเมิน
1.1 คณะกรรมการให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติงานประจำปีภายในเวลาที่กำหนด	2	5.0000
1.2 บทบาทของคณะกรรมการในการติดตามผลการดำเนินงานขององค์การมหาชนรายไตรมาส	1.75	5.0000
1.3 การรายงานผลการดำเนินงานต่อรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การมหาชน	0.5	5.0000
1.4 การเข้าร่วมการประชุมของคณะกรรมการ/อนุกรรมการ	1	1.7143
1.5 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส	1.75	5.0000
2.1 มีการเปิดเผยผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการในที่ประชุมคณะกรรมการโดยคณะกรรมการร่วมแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับผลประเมินและกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่	2	5.0000
2.2 มีการจัดให้มีกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของคณะกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ	1	5.0000
คะแนนรวม	**10**	**4.6714**

1) คณะกรรมการบริหาร สมศ. ให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและการกำกับดูแลตนเองที่ดี โดยพิจารณาจากกระบวนการส่งเสริมให้มีการกำกับดูแลที่ดี และการสนับสนุนให้คณะกรรมการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างครบถ้วนและมีประสิทธิผล บทบาทของคณะกรรมการบริหาร สมศ. ซึ่งส่วนใหญ่มีผลการประเมินในระดับดีกว่าเป้าหมายมาก ได้แก่

1.1) แผนยุทธศาสตร์สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2563 และแผนปฏิบัติงานประจำปี 2559 ได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการบริหาร สมศ. เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2558

1.2) คณะกรรมการบริหาร สมศ. ให้ความสำคัญในการติดตามผลการดำเนินงานขององค์การมหาชน ในระบบที่สำคัญ 5 ระบบทุกรายไตรมาส ส่วนรายงานด้านการเงินและภารกิจมีการติดตามเป็นรายเดือน โดย กำหนดเป็นวาระเพื่อพิจารณาของ คณะกรรมการบริหาร สมศ. ซึ่งมีความครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยเฉพาะระบบควบคุมภายใน สมศ. มีการดำเนินการได้ตรงตามหลักการและมีรายละเอียดอย่างครบถ้วนสามารถเป็นตัวอย่างที่ดี รวมทั้งกำกับให้มีการประเมินผลงานผู้บริหารรองจากผู้อำนวยการ 2 ระดับ คือ รองผู้อำนวยการและหัวหน้ากลุ่ม โดยได้ดำเนินการประเมินผลงานและการทบทวน/กำหนดค่าตอบแทนผู้บริหารสูงสุด และการดำเนินงานให้มีการประเมินผลงานของผู้บริหารระดับสูง อย่างมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน และกำหนดให้มีการดำเนินการในระยะ 6 เดือน และ 12 เดือน

1.3) สมศ. มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อรัฐมนตรีที่กำกับดูแล จำนวนทั้งหมด 2 ครั้ง โดยรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ไตรมาสที่ 1-2 และไตรมาสที่ 3

1.4) การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส สมศ.มีการเผยแพร่ข้อมูลที่สำคัญต่าง ๆ อย่างครบถ้วนผ่านเว็บไซต์

1.5) มีการเปิดเผยผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการในที่ประชุมคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลประเมินและกำหนดแนวทางปฏิบัติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ อย่างต่อเนื่อง

1.6) มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของคณะกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ ดังนี้

(1) ในการประชุมคณะกรรมการบริหารมีการเสนอข้อมูลการทบทวนกลยุทธ์และพันธกิจที่สำคัญ เพื่อขับเคลื่อนงานการประเมินคุณภาพภายนอกในภาพรวมทุกระดับการศึกษา

(2) จัดให้คณะกรรมการบริหารได้เข้าร่วมกิจกรรมในระดับนานาชาติ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา และมานำเสนอต่อสำนักงานเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการประเมินภายนอก ในระดับนานาชาติ เช่น การเข้าร่วมประชุม Council for higher Education Accreditation 2016 Annual Conference และ CHEA International Quality Group 2016 Annual Meeting การเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงาน ABEST21 ,NIAD-UE และ JUAA เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการควรเพิ่มบทบาทในการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

3.4.2 ด้านประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ค่าคะแนนที่ได้ 4.0000

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งในในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) เป็นการประเมินเชิงบวกจากหลักฐานข้อมูลเชิงประจักษ์และผลการสำรวจประสบการณ์หรือการรับรู้ ที่ทำให้หน่วยงานทราบถึงข้อจำกัดในการดำเนินงานและมีการพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่การยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐโดยรวมของประเทศ

โดยหน่วยงาน มีระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานสูง (ค่าคะแนน 60-79.9 คะแนน) ซึ่งผลการประเมินอยู่ที่ 79.55 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบ	ผลการประเมิน
ดัชนีที่ 1 ความโปร่งใส (Transparency)	75.59
ดัชนีที่ 2 ความพร้อมรับผิด (Accountability)	86.31
ดัชนีที่ 3 ความปลอดจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน (Corruption - Free)	96.39
ดัชนีที่ 4 วัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร (Integrity Culture)	67.95
ดัชนีที่ 5 คุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน (Work Integrity)	68.27
คะแนน ITA	79.55

4. จุดเด่น / พัฒนาการที่ดี ขององค์การมหาชน

1) สมศ. มีความเชี่ยวชาญ ในเรื่องการประเมินผล ซึ่งเห็นได้จากการคัดเลือกหน่วยงานภายนอกมาประเมินด้านความพึงพอใจ รวมถึงการพิจารณาผลการประเมิน และการตรวจสอบผลการสำรวจให้มีความถูกต้อง

2) ผู้บริหารระดับสูงมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามการประเมินผลทุกกระบวนการ

5. ข้อสังเกตเพื่อการปรับปรุง

1) การกำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกที่ดำเนินการโดยผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งให้การรับรองมาตรฐาน เป็นเรื่องที่สำคัญและส่งผลอย่างยิ่งต่อการยอมรับของสังคม สมศ.ควรพิจารณาให้ความสำคัญกับประเด็นเหล่านี้เป็นลำดับแรก ๆ

2) เพื่อประโยชน์ของการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติงาน ขอให้ สมศ. นำเข้าข้อมูลผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองฯ ทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-SAR) ให้ครบถ้วนตามแนวทางที่สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนด

3) พัฒนาระบบการรายงานผลด้านการประเมินตนเองตามคำรับการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐาน เช่น บุคลากรใหม่หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องควรได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ในด้านที่เกี่ยวข้อง การติดตามวิธีการทำงานที่เป็นไปตามกรอบที่กำหนด เป็นต้น

.....